

Elie Aron Cohen is geboren op 16 juli 1909 in Groningen. Hij behaalde in 1935 zijn artsdiploma.

Hij was hopman en woonde aan de Hamelstraat in Groningen. In 1928 werd in Groningen de Joodse Idunagroep opgericht. Omstreeks 1937 was in Groningen een tweede Joodse groep actief. Dit betrof een Zionistische afsplitsing van de Idunagroep onder de naam Mee-Avdoet le-Cheroet (Van Knechtschap naar vrijheid). Cohen sloot zich aan bij deze zionistische padvindersvereniging en de zionistische studentenorganisatie NZSO. Dit groepje van ongeveer 15 leden ging eens per jaar een dag of tienkamperen in de buurt van Groningen, bijvoorbeeld in Zeegse, Appèlbergen of Vosbergen.

Op initiatief van de T.O.P.-groep uit Den Haag had op 21 mei 1939 in Den Haag een conferentie plaats van leiders van Joodse padvindergroepen. Hier werd besloten tot de oprichting van een Contactcommissie bestaande uit hopman Prins van de Bergstichting uit Laren, hopman Cohen uit Groningen, hopman Loeb uit Utrecht, oubaas Gompers uit Den Haag en voorts de heer Mesritz, een voortrekker uit Rotterdam, en de heer Goldenberg uit Amsterdam.

In 1939 trouwde hij met Aaltje van der Woude en werd hun zoon Aron Elie geboren. Hi werkte toen in Aduard. In 1940 werden de eerste plannen gemaakt om te vluchten. Vanaf 1 mei 1941 mocht dokter Cohen alleen nog maar Joodse patiënten behandelen. Dat wilde de dokter niet en het gezin verhuisde naar Groningen. Daar ging dokter Cohen werken bij een firma die steunzolen en andere hulpmiddelen maakte. In juli 1942 moesten de Joden naar werkkampen en dokter Cohen dook onder. Hij kreeg de kans om tegen betaling naar Zweden gesmokkeld te worden maar dit bleek een valstrik en hij werd uitgeleverd aan de Duitsers.

Op 23 oktober 1942 kwam dokter Cohen in het kamp in Amersfoort terecht en op 7 december 1942 werd hij overgeplaatst naar Westerbork. In beide kampen werd hij ondergebracht bij de ziekenafdeling. Zo werd hij ook betrokken bij de transporten. Hij moest mensen keuren en zeggen of ze wel of niet op transport konden. In veel gevallen gaf hij bewust een onjuiste verklaring die luidde dat de mensen niet vervoerd konden worden. Toen de Duitsers erachter kwamen dat dat vaak niet klopte, mocht hij dit werk niet meer doen. Op 16 september 1943 kwamen dokter Cohen, zijn vrouw en kind en zijn schoonouders aan in Auschwitz. De rest van zijn familie werd bij aankomst vergast. Het lukte dokter Cohen om weer op de medische afdeling geplaatst te worden, waar hij weer bewust verkeerde diagnoses stelde, nu om mensen uit de gaskamer te houden.

In de nacht van 17 op 18 januari 1945 moest iedereen het kamp uit en op transport. Er volgde een treinreis in kolenwagens, met 120 mensen zonder eten of drinken in een wagon,

via concentratiekamp Mauthausen naar het nevenkamp Melk. Op 6 mei 1945 werd hij bevrijd door het Amerikaanse leger.

Elie Cohen is de auteur van een aantal boeken over de Holocaust, waaronder "The German Concentration Camp - een medisch-psychologische studie". Dit was een van de eerste wetenschappelijke beschrijvingen van wat in kampen zoals Auschwitz was gebeurd. Hij speelde een belangrijke rol bij het verkrijgen van erkenning in Nederland van het "post-concentratiekamp syndroom" waar veel overlevenden aan leden in hun latere jaren.

Elie is overleden op 22 oktober 1993 in Arnhem.

Meer informatie

<http://www.bistritzky.com/wp-content/uploads/2013/07/Amsterdam-Newspaper-June-9-19391939.pdf>

<https://www.joodserfgoeddenhaag.nl/t-o-p-groep-een-joodse-padvindersgroep-in-den-haag-1932-1941/>

<https://www.rug.nl/research/portal/files/14632646/thesis.pdf>

<https://oorlogsgravenstichting.nl/persoon/26426/elie-aron-cohen>

https://en.wikipedia.org/wiki/Elie_Aron_Cohen

<https://www.wkregister.nl/personen/aron-elie-cohen/>